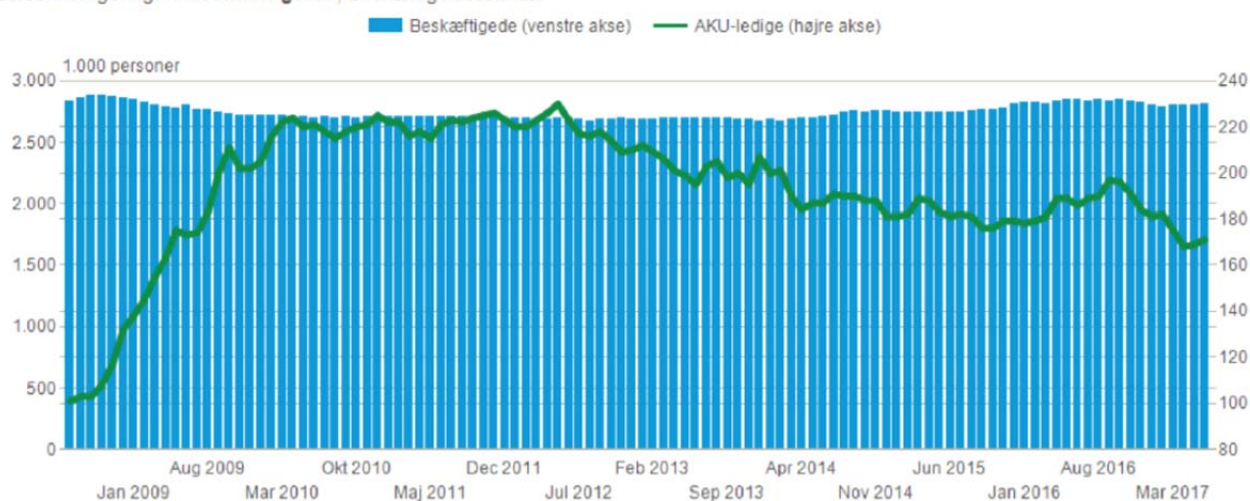

Tanskassa harjoitettu kriisipolitiikka on saanut aikaan negatiivisia työmarkkinauudistuksia ja miinus kasvua julkistaloudessa

Tanskassa harjoitettu kriisipolitiikka on vaikuttanut melkoisesti väestön elämään 10 viime vuoden aikana. Kokonaistyöllisyyttä tarkasteltaessa voidaan todeta seuraavaa:

Arbejdsmarkedstilknøytning

Sæsonkorrigeret: Sæsonkorrigeret | Beskæftigelsesstatus:

Kilde: Danmarks Statistik

Ensi näkemältä saattaa vaikuttaa siltä, että Tanska on selviytynyt työllisyyskriisistä, mutta työttömyys ja marginalisoituminen ovat kasvaneet 10 viime vuoden aikana erilaisten uudistusten seurauksena. Lisäksi tilanne on aivan toinen, kun tarkastellaan työllisyyden kehitystä FOA:n julkissektorin ammattiteissa.

Uudistusvimma on lisännyt turvattomuutta ja marginalisoitumista

Vuodesta 2007 lähtien on toteutettu useita sekä organisatorisia että sisällöllisiä uudistuksia, joiden tavoitteena on ollut heikentää työttömien oikeuksia ja lisätä heihin kohdistuvia taloudellisia pakotteita ja kannustimia – tässä tärkeimmät:

- Valtakunnallisen työnvälityksen tehtävät siirretään kunnille
- Varhennettuun vanhuuseläkkeeseen kohdistetaan leikkauksia ja eläkeikää nostetaan
- Oikeudet ja mahdollisuudet korvataan ohjaavilla pakotteilla ja kannustimilla.
- Varhaiseläkettä koskevat rajoitukset ja osa-aikaista työsuhdetta koskeva uudistus

Uudistukset ovat lisänneet turvattomuutta ja vähentäneet päivärahojen ja toimeentulotuen saatavuutta. Samalla marginalisoituminen lisääntyy. Köyhien määrä Tanskassa tuplaantui vuodesta 2002 vuoteen 2015. Yli 44 000 kansalaista eli vuonna 2015 köyhyysrajan alapuolella, mikä on kaksinkertainen määrä vuoteen 2002 verrattuna, jolloin heitä oli 18 650. Uudistusten vuoksi toimeentulotuki ja ulkomaalaisten saamat avustukset ovat vähentyneet. Lisäksi lukuiset köyhät tanskalaiset kärsivät toimeentulotuelle asetetusta enimmäismäärästä, 225 tunnin säännöstä ja kotoutumistuen leikkauksista.

FOA harjoittaa LO:n kautta uutta työmarkkinapolitiikkaa, jossa keskeisellä sijalla on työvoiman kysyntä ja työpaikkojen riittävyys työttömille työnhakijoille. Lisäksi pohditaan, onko uudistuksia tarpeen tarkistaa sekä mietitään työmarkkinoilla mahdollisesti tarvittavia rakennemuutoksia. Lisäksi olemme alkaneet vahvistaa paikallisosastojen panostuksia yksittäisissä kunnissa, joissa on voitu aika vapaasti valita työttömyyden torjumiseen tähtäävät toimet.

Uudistukset tukevat epätyypillisiä työsuhteita

Monet uudistuksista sisältävät vaatimuksen tietyistä työtuntimäärästä normaalin päivärahan/toimeentulotuen ylläpitämiseksi. Poliittisesti tämä tukee epätyypillisten työsuhteiden kehitystä. Me teemme työtä koko ongelmakentällä sekä kansallisesti että EU-tasolla varmistaaksemme työntekijöiden edut tietyillä aloilla yleistyvissä sijais-, projekti- ja osa-aikaisissa työsuhteissa. Tämä koskee myös julkista sektoria.

FOA on aktiivisesti mukana niissä taustaryhmissä, joissa työskennellään epätyypillisiin työsuhteisiin liittyvien asioiden parissa.

Kotoutumistavoite, joka piti ratkaista kolmikantaneuvotteluilla

Tanskan hallitus solmi vuonna 2016 kuntien kanssa bilateraalisen sopimuksen, joka velvoittaa kunnat työllistämään maahanmuuttajat aikaisempaa nopeammin. Samalla solmittiin kolmikantasopimus työmarkkinaosapuolten kanssa uudesta työllisyyden parantamiseen tähtäävästä kotouttamispanostuksesta.

Tavoitteena on, että kaikki osapuolet – kunnat, yritykset ja työntekijät – edistäisivät panostuksillaan onnistuneen kotouttamisen toteuttamista. Pakolaiset ja yhdistetyt perheet olisivat tavoitteen mukaisesti motivoituneita tekemään työtä yrityksissä, joko vakituksessa tai väliaikaisessa työsuhteessa tai harjoittelijoina.

Sopimukset eroavat suuresti aikaisemmin tehdystä kodinomaisesta pakolaisten kotouttamistyöstä, eivätkä ne saa kannatusta ihan heti. Panostukset aloitetaan nyt aikaisemmin ja ne kohdistetaan organisaatioihin ja yrityksiin. Yhteensä tehtiin sopimus 32 aloitteesta, joista yksi on uuden kotouttamistyökalun perustaminen: IGU-oppilastyöpaikka, jossa perustettiin erityinen lainsäädäntöä noudattava ”oppilastyöpaikka”, josta maksettiin matalaa ”oppilaspalkkaa”. 3-vuotinen kokeilu jatkuu vuoteen 2019 ja täydentää tuettua työllistymistä ja yritysharjoittelua. LO hyväksyi IGU-menettelyn perustamisen, vaikka FOA ei tukenut sitä neuvotteluissa.

Tämä menettely on kuitenkin osoittautunut aika tehottomaksi yksityisellä sektorilla. Oppilailta odotetaan esimerkiksi tanskan kielen taitoa, mutta sitä heille opetetaan vasta myöhemmin. IGU-paikkoja on julkisella sektorilla vain vähän – yleisempiä ovat esimerkiksi kieliharjoittelut jne.

FOA tukee paikallisten ammattiliittojen panostusta, ja pyrimme mahdollisuuksien mukaan solmimaan paikallisia sopimuksia. Ne turvaavat laajemman näkökulman sekä yksittäiselle maahanmuuttajalle että työpaikalle ja työntekijälle.

FOA-työpaikat katoavat hallituksen aiheuttamassa julkistalouden miinuskasvussa

Ensin toteutettiin kuntauudistus, jossa kunnat ja alueet yhdistettiin suuremmiksi ja taloudellisesti luotettavammiksi yksiköiksi. Sen jälkeen valtion ja kuntien/alueiden jokavuotisissa neuvotteluissa asetetaan koko ajan pienenevä kasvukehys. Tällä hetkellä olemme tilanteessa, jossa kunnat ja alueet eivät selviä esimerkiksi demograafisista vaatimuksista. Alueiden vuotuiselle tuottavuudelle on asetettu kiinteä 2 % parannustavoite.

Vuotuiset budjettineuvottelut ovat sen vuoksi johtaneet työpaikkojen menetykseen – varsinkin FOA:n hoitotyöläisten keskuudessa, kun taas uusien suurkuntien hallintotyössä tarvitaan lisää akateemisesti koulutettua henkilöstöä.

Kuntien talouskasvu vuosina 2010–2020

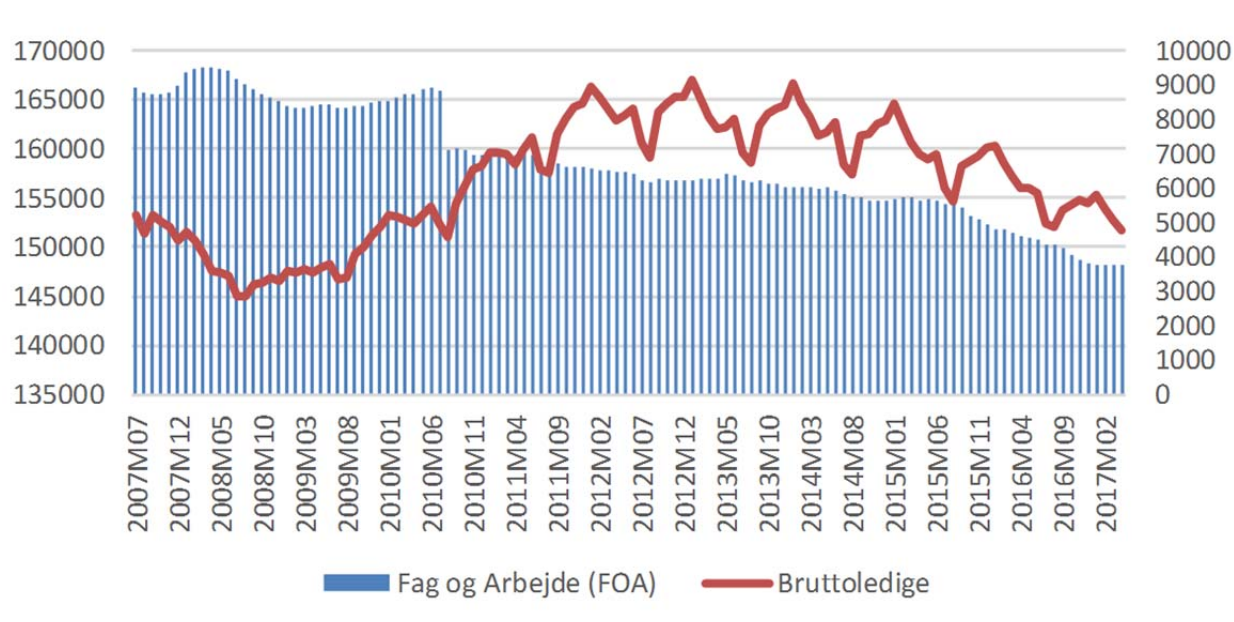

Miinuskasvun vaatimuksen mukaisesti joissain kunnissa on vuosien varrella toteutettu:

- Laitostarjonnan uudelleenorganisointi – johdon ja henkilöstökattavuuden rationalisoimiseksi
- Tehtävien ulkoistaminen/yksityistäminen – siivous, yksittäiset laitospalvelut
- Palvelujen heikentäminen – palveluja karsittaessa on esimerkiksi päätetty, että vanhukset pääsevät kylpyyn vain joka 3 viikko
- Yksityisten koulujen, esikoulujen ja päiväkotien perustaminen, toiminnasta 80 % rahoitetaan kunnan tuella
- Haluttomuus lakkauttaa ammatillisia järjestöjä – voidaan ratkaista vain MED-järjestelmällä
- Luottamusesiemien määrän vähentäminen ja korvausten vähentäminen
- Vapaaehtoistyövoiman käytön lisääminen ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen – kuntien tuella

Näiden toimenpiteiden voidaan todeta vähentävän FOA-työpaikkojen määrää huomattavasti, ja heikentävän siten työllistymismahdollisuuksia

FOA-toimialojen työllistyneiden ja työttömien määrän kehitys 2007–2017

FOA tekee yhteistyötä muiden julkisten liittojen kanssa taloudellisten edellytysten varmistamiseksi sekä hyvinvoinnin vahvistamiseksi ja priorisoimiseksi paikallisten tarpeiden pohjalta. Kehitys vaatii myös liiton aktiivista tukea omille osastoillemme.